

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘΜ. 2474/31.5.2001

ΘΕΜΑ: Παροχή πιστώσεων από πιστωτικά ιδρύματα και μέλη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη :

- α) τις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος και ιδίως τα άρθρα 2 και 55, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 18 του Ν. 2832/2000,
- β) τα άρθρα 1 έως 6 του Ν. 2843/2000 (ΦΕΚ 219 Α) «Εκσυγχρονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών, εισαγωγή εταιριών επενδύσεων στην ποντοπόρο ναυτιλία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκαν με τις παραγράφους 6 - 8 του άρθρου 7 του Ν. 2892/2001 (ΦΕΚ 46 Α),
- γ) την παράγρ. 3 του Κεφ. Δ της ΠΔ/ΤΕ 1955/2.7.91, όπως ισχύει, (τελευτ. τροποπ. ΠΔ/ΤΕ 459/17.3.2000, παράγρ. 2), με την οποία επιτρέπεται η χορήγηση δανείων σε φυσικά πρόσωπα με ενέχυρο τίτλους εισηγμένους στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ) μέχρι ποσοστού 50% της τρέχουσας αξίας των τίτλων και με ανώτατο όριο το ποσό των δρχ 15.000.000 και την ΠΔ/ΤΕ 2453/27.9.99, με την οποία επιτρέπεται η χρηματοδότηση των ΕΠΕΥ για την κάλυψη των πάσης φύσεως χρηματοδοτικών τους αναγκών,
- δ) τις διατάξεις της παράγρ. 1α, ii του Κεφ. Α της ΠΔ/ΤΕ 1955/2.7.91 (όπως έχουν τροποποιηθεί με τις ΠΔ/ΤΕ 2361/30.5.95 και 2459/17.3.2000, παράγρ. 1), με τις οποίες παρασχέθηκε η ευχέρεια στις τράπεζες να χρηματοδοτούν την απόκτηση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, εφόσον με την αγορά των τίτλων αποκτάται, διατηρείται ή επαυξάνεται ποσοστό τουλάχιστον 5% του κεφαλαίου επιχείρησης,
- ε) το υπ' αριθμ. 1171/6-4-2001 έγγραφο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τις συνημμένες σε αυτό αποφάσεις 2/213/28-3-2001 και 3/213/28-3-2001 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,
- στ) την ΠΔ/ΤΕ 1675/28.2.90 που αφορά την υποβολή μηνιαίων καταστάσεων χορηγήσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος,
- ζ) τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του πλαισίου χρηματοδότησης για αγορά μετοχικών τίτλων έναντι ενέχυρου τίτλων και τη διασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων και μελών του ΧΑΑ.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ τα ακόλουθα:

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Καθορίζει τα όρια με βάση τις σχετικές διατάξεις του Ν. 2843/2000, όπως ισχύει, ως εξής:
 - α) το ανώτατο όριο παροχής πιστώσεων από τα μέλη του ΧΑΑ προς πελάτες τους (άρθρο 6, παράγρ. 2δ), σε ευρώ 150.000 ανά πελάτη.
 - β) το «διατηρητέο περιθώριο» (άρθρο 5, παράγρ. 1), ως ποσοστό επί της τρέχουσας αξίας του χαρτοφυλακίου ασφαλείας, σε 35%.
 - γ) Το ποσοστό του «αρχικού περιθωρίου» στο ύψος που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγρ. 3 του ως άνω Νόμου.

2. (α) Επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία δεν είναι μέλη του ΧΑΑ να χρηματοδοτούν φυσικά πρόσωπα για αγορά μετοχών εισηγμένων στο ΧΑΑ και μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων εντός των πιο πάνω καθοριζόμενων ορίων (παράγρ. Α 1α, β και γ), με ενέχυρο τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου ασφάλειας που αναφέρονται στο άρθρο 3 του Ν. 2843/2000 καθώς και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

(β) Δευκρινίζεται ότι τα αναφερόμενα στις παραγρ. Α 1α, β και γ της παρούσας όρια δεν εφαρμόζονται κατά τη χορήγηση δανείων από τα πιστωτικά ιδρύματα προς τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις της παράγρ. 1 της ΠΔ/ΤΕ 2459/17.3.2000.

3. α) Τα πιστωτικά ιδρύματα και τα μέλη του ΧΑΑ δύναται να ορίζουν ποσοστά «διατηρητέου» και «αρχικού περιθωρίου» μεγαλύτερα των προαναφερομένων στις παραγράφους Α 1(β) και 1(γ), αντίστοιχα, με την προϋπόθεση ότι θα ενημερώνεται σχετικά ο πελάτης και θα υφίσταται ειδική αναφορά στην ειδική προς τούτο σύμβαση.

β) Στις περιπτώσεις που το εκάστοτε προκύπτον ποσοστό περιθωρίου είναι κατώτερο του προβλεπόμενου στην παράγραφο Α 1(γ) «αρχικού περιθωρίου» ή του οριζόμενου «αρχικού περιθωρίου» κατά τις διατάξεις της παράγρ. Α 3(α), κάθε νέα συναλλαγή θα διενεργείται με τρόπο ώστε το απόλυτο ύψος του ελλείμματος περιθωρίου να μην αυξάνεται, τηρουμένου σε κάθε περίπτωση του ελαχίστου διατηρητέου περιθωρίου (παράγρ. Α1β ή Α3α).

Β. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Η παροχή πίστωσης προς φυσικά πρόσωπα, στο πλαίσιο της παρούσας Πράξης, θα διέπεται από τους εξής ειδικούς όρους

1. Μετρητά που τυχόν καταβάλλονται ως μέρος του χαρτοφυλακίου ασφάλειας (άρθρο 3 παράγρ. 1 του Ν. 2843/2000) θα δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα, με όρους που συμφωνούνται μεταξύ των αντισυμβαλλομένων.

2. Με την επιφύλαξη τυχόν πρόσθετων διατάξεων που αφορούν ειδικά στα μέλη του ΧΑΑ, τα πιστωτικά ιδρύματα για την παροχή πίστωσης, κατά τις διατάξεις της παρούσας Πράξης, υποχρεούνται όπως:

- (α) εξασφαλίσουν δήλωση του πελάτη ότι είναι ενημερωμένος επαρκώς για
 - (i) τον κίνδυνο που ενέχει η διενέργεια συναλλαγών με πίστωση
 - (ii) τον κίνδυνο που ενδεχομένως να προκύπτει από την υποχρέωση κάλυψης των προβλεπόμενων περιθωρίων και των συνεπειών από τη μείωση του περιθωρίου κάτω από το απαιτούμενο «διατηρητέο περιθώριο»
 - (iii) τις διαδικασίες εκποίησης στοιχείων του χαρτοφυλακίου ασφάλειας.

- (β) καταρτίσουν σύμβαση, η οποία σε κάθε περίπτωση θα περιέχει κατ' ελάχιστο:
 - (i) τη βασική λειτουργία του μηχανισμού παροχής πιστώσεων κατά τρόπο κατανοητό,
 - (ii) τα στοιχεία που δύναται να απαρτίζουν το χαρτοφυλάκιο ασφάλειας,
 - (iii) τα οριζόμενα από το πιστωτικό ίδρυμα ποσοστά «αρχικού περιθωρίου» και «διατηρητέου περιθωρίου»,
 - (iv) την προθεσμία κάλυψης τυχόν ελλείμματος του διατηρητέου περιθωρίου, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει την εκάστοτε ισχύουσα προθεσμία εκκαθάρισης τίτλων στο Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών,
 - (v) τη σειρά προτεραιότητας κατά την εκποίηση των στοιχείων του χαρτοφυλακίου στην οποία θα προβαίνει το πιστωτικό ίδρυμα σε περίπτωση μη προσήκουσας κάλυψης των περιθωρίων,

- (vi) τη διαδικασία και τους όρους δέσμευσης και αποδέσμευσης στοιχείων του χαρτοφυλακίου ασφάλειας,
- (vii) αναλυτικά τις επιβαρύνσεις για την παροχή πίστωσης προς τον αντισυμβαλλόμενο με ειδική αναφορά στο εφαρμοζόμενο ετησιοποιημένο επιτόκιο που εφαρμόζεται στα υπόλοιπα της πίστωσης, ή και στην τυχόν βάση αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του επιτοκίου στην περίοδο εκτοκισμού και αναλυτικά σε τυχόν λοιπές επιβαρύνσεις.
- (γ) αποτιμούν την τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου ασφάλειας υποχρεωτικά κάθε εργάσιμη ημέρα για τον προσδιορισμό των ποσοστών των παραγρ. Α1(β) και Α1(γ) της παρούσας Πράξης, ή ανάλογα της παραγρ. Α3, με βάση την τελευταία διαθέσιμη επίσημη τιμή αναφοράς, όπως αυτή ορίζεται από την κάθε οργανωμένη αγορά. Ειδικότερα:
- (i) η τρέχουσα αξία των εισηγμένων στο ΧΑΑ μετοχών θα αποτιμάται με βάση την επίσημη τιμή κλεισίματος του Δελτίου Τιμών του ΧΑΑ της προηγούμενης εργάσιμης ημέρας,
 - (ii) η τρέχουσα αξία των τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου θα αποτιμάται με βάση την τιμή (valuation price) της Ηλεκτρονικής Δευτερογενούς Αγοράς Τίτλων (ΗΔΑΤ) της προηγούμενης εργάσιμης,
 - (iii) κατά παρέκκλιση του εδαφίου γ(i) της παρούσας παραγράφου, στην περίπτωση που έχει λάβει χώρα αγορά ή πώληση μετοχών εισηγμένων στο ΧΑΑ κατά την ίδια ημέρα της αποτίμησης του χαρτοφυλακίου ασφάλειας, η αξία των συγκεκριμένων στοιχείων τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο της συναλλαγής θα αποτιμάται με αναφορά στην τιμή της εν λόγω συναλλαγής και
 - (iv) προκειμένου περί μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, η αποτίμηση θα γίνεται με βάση την τελευταία διαθέσιμη «τιμή εξαγοράς» κατά το άρθρο 43 του Ν. 1969/91, όπως ισχύει.
- (δ) ενημερώνουν τους πελάτες τους
- (i) το αργότερο μέχρι την έναρξη της επόμενης συνεδρίασης του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών για τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν και για την υποχρέωση κάλυψης τυχόν ελλείμματος του διατηρητέου περιθωρίου (παραγρ. Β 2 β (iv)).
 - (ii) εγγράφως, σε μηνιαία τουλάχιστον βάση:
 - αναλυτικά για τις συναλλαγές και την κίνηση του λογαριασμού σε μετρητά, καθώς και για τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου ασφάλειας κατά τον προηγούμενο ημερολογιακό μήνα καθώς και
 - για την αποτίμηση του χαρτοφυλακίου ασφάλειας και το ύψος της πίστωσης κατά την τελευταία ημέρα της περιόδου στην οποία αναφέρεται η ενημέρωση.
- (ε) υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Γενικής Επιθεώρησης Τραπεζών) εντός δεκαημέρου από τη λήξη κάθε ημερολογιακού τριμήνου τα παρακάτω στοιχεία για την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε τριμήνου:
- (i) Συνολικά υπόλοιπα ως προς τις συναλλαγές για τις οποίες παρέχεται πίστωση (χρεωστικά υπόλοιπα και συνολική τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου ασφάλειας ανά πελάτη) με ιδιαίτερη αναλυτική κατά πελάτη αναφορά στα τυχόν εκπρόθεσμα χρεωστικά υπόλοιπα.
 - (ii) το συνολικό αριθμό των ενεργών συμβάσεων πίστωσης και το σύνολο των συνδεδεμένων με αυτές σχετικών υπολοίπων των πελατών.
 - (iii) το σύνολο της αξίας των χαρτοφυλακίων ασφάλειας με αναφορά στις κατηγορίες
 - μετοχικοί τίτλοι (εσωτερικού, εξωτερικού)
 - τίτλοι σταθερού εισοδήματος (εσωτερικού, εξωτερικού)
 - μετρητά (με τη μορφή των δεσμευμένων καταθέσεων)
 - τυχόν άλλα στοιχεία του χαρτοφυλακίου ασφάλειας

(στ) τηρούν για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών ημερήσια στοιχεία για όλους τους αναλυτικούς υπολογισμούς και τα δικαιολογητικά των υποβαλλομένων στοιχείων τα οποία θα είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή για έλεγχο από την Τράπεζα της Ελλάδος,

(ζ) διαθέτουν την αναγκαία λειτουργική και οργανωτική υποδομή για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2438/6.8.98.

Γ. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συμπληρώνεται η ΠΔ/ΤΕ 1675/28.2.90, ως εξής:

Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να παρέχουν αναλυτικά

στατιστικά στοιχεία για τις ακόλουθες κατηγορίες χορηγήσεων, σύμφωνα με το συνημμένο στην παρούσα Πράξη υπόδειγμα:

- Εταιρίες του Ν. 1969/91, όπως ισχύει, με διάκριση μεταξύ Ανώνυμων Εταιριών Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων και Εταιριών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου
- Εταιρίες του Ν. 2396/96, όπως ισχύει, με διάκριση μεταξύ μελών του ΧΑΑ και Εταιριών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών μη μελών
- Φυσικά και νομικά πρόσωπα για την απόκτηση ή διατήρηση συμμετοχών κατά τις διατάξεις της παραγρ. 1 της ΠΔ/ΤΕ 2459/17.3.2000
- Φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Α2 της παρούσας Πράξης

Δ. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης τίθενται σε εφαρμογή την 5 Ιουνίου 2001.

2. Τα μέλη του ΧΑΑ και τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να εντάσσουν και τα υφιστάμενα κατά την 1 Ιουνίου 2001 σχετικά υπόλοιπα πιστώσεων στις διατάξεις της παρούσας Πράξης. Στην περίπτωση αυτή, και για χρονικό διάστημα 6 μηνών από την ως άνω ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της παρούσας (μέχρι 5 Δεκεμβρίου 2001), το ελάχιστο ποσοστό «διατηρητέου περιθωρίου» ορίζεται σε 25%.

Με την έναρξη εφαρμογής της παρούσας καταργείται η παράγρ. 2 της ΠΔ/ΤΕ 2459/17.3.2000.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

Η παρούσα Πράξη να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α')

Ο Διοικητής

Λουκάς Παπαδήμος

Ακριβές αντίγραφο,
Αθήνα, 1.6.2001
Δ/ση Νομισματικής Πολιτικής
και Τραπεζικών Εργασιών

Ο Διευθυντής

Γ. Κυριακόπουλος